PROGRAMA No. 0471

ROMANOS

Cap. 8:1 - 6

Ñañepyrüvo ko árape ñande estudio Romanos capítulo 8 pegua, ro'ese ndéve peteï mba'e. Ndorojoguaséi niko imarangatuetéva ramo. Roguahëvo ko capítulo 8pe rohechakuaa ijetu'uha mbo'epy añete jajuhúva ko'ápe. Ndaikatumo'äi niko jahechakuaa ko'ä mbo'epy tekotevëháicha, ñañepyrü guive jaestudia kuatiañe'ë Romanos ojehu haguéicha. Kóva niko Epístola poräite, rojapóta upe Moisés ojapova'ekue ohechárö guare pe zarza hendýva amo monte Horebpe; roipe'áta ore sapatu ha roñeha'äta roikumby verapy ha mba'e poräite jaguerekóva ñane renondépe.

Ñaguahë ko'ágä pe tema santificación rehegua ñemohu'äpe. Ko capítulope jaguereko tema santificación, seguridad, ha joaju Ñandejára ndive. Jahechakuaa ko'ápe santificación mbarete ojoavýva pe santificación pu'aka'ÿre. Ko capítulo 8pe, jahechakuaáta Ñandejára me'ë pyahu jareko haguä santificación. Upéicha jajuhu umi versículo ñahesa'ÿijótavape. Versículo 1 guive 4 peve, jahechakuaa pe ley pyahu oñeme'ëha, avei Espíritu Santo – oñemoïva ley rehe.

Jaguereko ko'ápe ikatúva ñambohéra mbo'epy ru'ä kuatiañe'ë Romanos pegua ha ikatu avei Biblia pegua. Comentarista Spencer he'íkuri kóicha: "Biblia ha'e rire peteï kuairü, ha Epístola Romanos ha'éramo itavera; pe capítulo 8 ha'éta pe kuairü vera poräite." Kóva ha'e techapyrä poräite, ajépa? Ha, Goda ohenói ko pasajepe: "Capítulo ijojaha'ÿva." Máva he'íkuri: "Jaike ko capítulope jareko'ÿre condenación ha ñamboty jajei'ÿre. Mbytépe jahecha opa mba'e oipytyvöha mba'e porärä umi ohayhúva Ñandejárape."Angirü che rendúva, ro'ese avei. Ikatu piko jaguereko mba'e iporävéva kóvagui? Jajuhu ko'ápe oñeme'ëtaha Ñandejára ra'ýpe vy'a ha py'aguapy hekovépe. Ha'e oikova'erä Ñandejára peguarä, angaipa reheve. Angaipa noisämbyhyiva'erä hekove. Ojehechakuaáma ndaiporiha mba'eve pecador justificadope, ikatúva ogueru upeichagua tekove poräite. Jahechákuri capítulo 7pe naturaleza

pyahu ndoguerekoiha pu'aka, ha pe naturaleza tuja ndoguerekoiha mba'eve iporäva. Mba'éicha piko upéicharö Ñandejára ra'ýva oikóta Ñandejára oipotaháicha? Ha apóstol Pablo ojerurékuri pytyvö okáguigua. Ha'e he'i capítulo 7 versículo 24pe: *"Aichejáranga che. Mávapa che pe'áta pe mano pu'aka, che retépe oïvagui?"* Mávapa che pytyvöta aiko haguä Ñandejára peguarä? Mba'éichapa ajapóta upéva?

Máva he'íkuri kóicha: "Añani, añani ha ajapo ley he'íva, nome'ëi chéve py ni po. Marandu porä ogueru pe evangelio, ojerure chéve ajevy haguä ha chembopepo." Ha apóstol Pablo he'i opávo pe capítulo 7: *"Ñandejára mante, ame'ëha che aguije Ñandejára Jesucristo rupi. Ipaháipe: che aikuaa ajapova'eräha Ñandejára rembiapoukapy, ha che kangýgui, aime angaipa rembiapoukapy poguýpe."*

Ko capítulo tuichaite hína ñañepyrüva ko árape, angirü che rendúva. Kuatiañe'ë Romanos capítulo 1 guive, 3 peve, jahechákuri Túva Ñandejára ojapóvo opaite mba'e. Upéi, capítulo 3 versículo 21 guive, capítulo 7 peve, jahechákuri Ñandejára Ta'ýrape ha salvación. Ko capítulo 8pe, niko jajuhu Ñandejára Espíritu Santo ha pe santificación. Espíritu Santo rehe noñeñe'ë hetáikuri ko'ágä peve. Moköi henda pente oñeñe'ëkuri mbykymi. Ko capítulope katu oñeñe'ë hese diecinueve jey.

Ñaguahë ko'ágä peteï pasaje iñimportante tereiháipe. He'ise, angirü che rendúva, nde ha che jajaposéramo mba'e Ñandejára oguerohorýtava, jajapova'erä Espíritu Santo pu'akápe. He'i haguéicha apóstol Pablo Efesios, capítulo 5, versículo 18pe: *"Ani peka'útei, upéiko ndaikatuvéi pejejoko. Tapenerenyhë uvei Espíritu Sántogui."* Pe santificación niko Espíritu Santo rembiapo máva ojeroviáva Cristo rehe añete rekovépe, omosäso chupe angaipa pu'akágui, oïramo gueteri angaipa renondépe, ha oipytyvö creyéntepe ojapo haguä Ñandejára rembipota hekovépe. Ha jajegueraha jaguereko haguä pe joaju poräite.

Romanos capítulo 8 umi versículo ñepyrüme Goda ohenói: "Espíritu Santo pu'aka angaipa ha ñemano rehe." Ñamoñe'ë pe versículo 1:

Romanos 8:1 "...ndaiporivéima ñenupä umi Jesucristore ojoajúvape guarä."

Umi ñe'ë: *"...ndajaikovéima niko ñande reko kangýpe, jaikóma Espíriture,"* ha'e versículo cuatro pegua. Ikatúne peteï escriba omoï avei versículo 1pe okopiávo Ñandejára Ñe'ë. Oje'e ñandéve upéicharö, ndajaguerekoiha *"condenación-ñenupä."* Iporäite jahechakuaa Pablo ohasa asýramo jepe capítulo 7pe, ha'e ndoperdéi isalvación; ha'e he'i: *"Ndaiporivéima ñenupä umi Jesucristore ojoajúvape guarä."* Ha'e niko ndohasa poräikuri hína cristiano haguére. Ohasa vai. Ha'e voi niko peteï fracaso. Ha'e avei kuimba'e miserable. Ñandejára oipotákuri ha'e oreko vy'a hekovépe. Ha, mba'éicha piko orekóta upéva? Mbohovái jajuhu versículo 2pe, he'ihápe:

Romanos 8:2 "...nde pe'a pe angaipa ha mano rembiapoukapýgui."

Ko'ápe jaguereko ñe'ë poräite. Peteï expositor kuatiañe'ë Romanos rehegua he'ikuri nereikumby poräi ramo Pablope, upéicharö nereikumbýi he'iséva; ha'e niko omyesakä porä umi mba'e ojapóva.*"...Espíritu rembiapoukapy"* oñe'ëha ko'ápe, ndahe'iséi principio ley rehegua añónte, avei autoridad orekóva Espíritu. Pe *"Espíritu tekove rehegua"* he'ise Espíritu Santo ogueruha tekove. Ha'e niko *"Espíritu oporomoingovéva."* Ha pe ñe'ë *"Cristo Jesúspe"* oikuaauka Espíritu Santo ojoajuha Cristo Jesús rehe, pe creyente ojoajuháicha Cristo rehe. Ha'e omosäso creyentepe.

"...angaipa ha mano tembiapoukapýgui" he'ise pu'aka ymaite angaipa orekova'ekue antigua naturaleza rehe, upéva ogueru ñemomombyry Ñandejáragui. Pe naturaleza pyahu ndaikatúi oityvyro umi ñeñapytï. Peteï pu'aka pyahu añónte ikatu ojapo upéva, ha upe pu'aka ha'e Espíritu Santo. Hembiapóvo naturaleza pyahu rehe ko'ägä ojoaju Cristo rehe, pe kuimba'e oñe'ëha capítulo 7pe, ojoajuva'ekue mano rehe, ojoajúma avei Cristo oikovévare. Ñamoñe'ë ko'ägä versículo 3 ha 4:

Romanos 8:3-4 "... ndajaikovéima niko ñande reko kangýpe, jaikóma Espíriture."

Ley niko ndaikatúi omoheñói justicia kuimba'épe. Upéva ndaha'éi ley culpare. Kulpa oreko yvypóra ha angaipa oïva ho'ópe. Ley niko ndaikatúi omoheñói mba'e porä kuimba'épe. Upévare apóstol Pablo ikatúkuri he'i Romanos capítulo 7, versículo 18pe: *"Che aikuaa, che pype, che reko kangýpe ndaiporiha pe iporäva…"* Upéva niko he'i hína Ñandejára Ñe'ë, Biblia, angirü che rendúva. Upéva añete. Mba'e añete nde rehe ha che rehe avei. Upéva niko, yvypóra angaipa apoháma voígui. Yvypóra hembiapo vai akóinte. Upéva niko ndaha'éi máva oikóva nde róga ypýpe térä ne vecino. Noñe'ëi avei máva ojapóva oikóvo angaipa rehe. He'ise, angirü che rendúva, nde ha che angaipa apoha. Espíritu Santo ikatu ojapo ikatu'ÿva; Espíritu Santo ikatu omoheñói teko marangatu ñande rekove kangy ha angaipa apoháp̃e. Ñamyesakä haguä kóva, aipuruse techapyrä ndahasýiva. Peteï kuñakarai. Ko kuñakarai oho omba'ejogua mercadope ha ojogua so'o ombojy haguä hornope. Odesayuna rire omoï pe so'o hornope, oipotágui ojy asajerä. Okondimenta ha omoï hornope. Upe jave hyapu iteléfono. Ombohovái ha oñe'ë chupe iñangirü yma guare hérava Juanita. Juanita niko iñe'ëngatu ha oñepyrü he'i chupe heta mba'e. Ha pe kuñakarai okosináva ohenduse iñangirü he'íva chupe. Upémarö oguapy ohendu poräve haguäicha hapichápe. Ha ohendu avei oñemoneta Juanita ndive, orekóva heta mba'e he'i haguä chupe, omombe'u chupe péva ha amóva. Heta tiempo oñe'ë hikuái. Ohasa minuto kuéra, 1 hora; ha peichahágui pe kuñakarai okosináva he'i: "¡Ay Juanita! A peve, ahátama, cháke okáima so'o amoïva'ekue hornope; omboguejy pe teléfono ha oñani kosina gotyo. Upépe tatatï mante oï okáiguima pe so'o. Pe kuñakarai oabri pe horno rokë ha peteï tenedor reheve oñeha'ä omopu'ä pe so'o ha ndaikatúi. Omboguejy pe tenedor ha ogueru peteï espátula. Omoï pe espátula upe so'o guýpe ha ikatúma omopu'ä pe so'o ha oguenohë hornogui. Pe tenedor reheve ndaikatúi oguenohë pe so'o ojyetereígui, ha pe tenedor ikangy ojepuru haguä. Pe espátula ikatúkuri ojapo pe tembiapo. Pe tenedor ndoguerekói mba'eve ivaíva hese, iporä, nda'ipu'akáinte pe so'o rehe. Pe so'o niko ojyetereímakuri. Upévare pe kuñakarai oipurúkuri pe espátula.

Ikatu ja'e, angirü che rendúva, pe ley ha'eha pe tenedor. Ndaikatúi ojapo hembiapo so'o ikangýgui. Ndaikatúi ñanemopu'ä. Ko'ágä katu, mba'e pyahu oï. Ha'e Espíritu Santo. Ha ley ndaikatúi ojapo Espíritu Santo ojapóva.

Upévare, angirü che rendúva, nde ha che ikatu jaiko ñande rekove cristianoháicha oñemopyrendáva principio pyahúpe. Ndaha'éi principio ñane pytvötava, upéva ndoguerumo'äi mba'e porä. Ja'évo "jajapotaha opaite mba'e iporäve haguäicha", ndoguerúi mba'eve iporäva. Maymáva ja'e jepéma, añetehápe piko osë porä raka'e? Jajapo jey jepiveguáicha. Ñandejára ikatu ojapo upe ipyahúva ha vaicha ikatu'ÿva, omboúvo Ita'yrateépe. Cristo oúkuri*"yvypóra heko kangy vaicha."* Cristo orekókuri pe to'o kangy ñandeichagua, ha katu, angaipa'ÿre.

Jahechamína mba'épa he'i Ñandejára Ñe'ë. Amo kuatiañe'ë Hebreos, capítulo 2, versículo 14, 16 ha 17pe, he'i kóicha: *"Ta'yrakuéra ha'eháicha peteï to'o ha peteï tuguýgui guare, upéicha avei Jesús oikova'ekue yvyporaicha, ho'o ha huguy reheve, imano rupi ipu'aka haguä Aña, ikatúva oporojukáre...Añetehápe niko ha'e ndouiva'ekue oipytyvövo umi Ñandejára remimboúpe, Ha'e ou oipytyvö haguä Abraham ñemoñarépe. Upévare, oikova'erä va'ekue ipehënguekuéraicha opa mba'épe, oiko haguä chugui peteï Pa'i Guasu heko jeroviaháva ha oporoporiahurerekokuaáva, omba'apóva Ñandejárape guarä, ha ojeheja rei haguä yvypórape iñangaipa."*

Avei ñamoñe'ë kuatiañe'ë Hebreos, capítulo 7, versículo 26pe ko'ä ñe'ë: *"Aipórö, Jesús hína pe sumo sacerdote ñaikotevëva. Ha'e niko imarangatu, ndaheko añái ha imarä'ÿva, mombyry tembiapo vaívagui ha oñemoï chupe yvateve yvágagui."* Upéi, Hebreos capítulo 10, versículo 5pe ñamoñe'ë: *"Upévare, Cristo oúvo ko yvy ári he'iva'ekue Ñandejárape: Ndereipotái jejuka ha kuave'ëmby, reme'ë uvei chéve che reterä."*

Péicha niko Ñandejára ojapókuri oguahë haguä angaipa ruguápe oïva ñande rete, ñane apytu'ü ha ñande espíritupe. Ha'e ikatúkuri ou ha ohundi ñande ro'o kangy kurusúre anive haguäicha ipu'akave yvyporakuérare. Ñandejára upéicha ojapo angaipáre. Cristo oñemoïkuri ñande ykére, angirü che rendúva, ohechauka iporiahurereko ñande rehe, ajépa? Angaipa oñekondenáma ñande retépe. Ndojeipe'ái. Ñande rete oñeredimiva'erä, oñemopu'äva'erä cuerpos spiritual ramo. Ha ko'ágä, Espíritu Santo ha'e upe ome'ëva säso angaipágui.

Oï heta kóicha opensáva: “Iporäitéta niko Ñandejára oúramo ha ñandegueraha ko mundo pecaminosogui?” ¡Añetehápe upéva iporäitéta! Che avei aipota oiko upéva ko’ágä voi. Ha’ese oïha mba’e iporävénteva gueteri! Upéva niko, jaiko cristianoháicha tenda ñaimehápe ko’ágä: ko mundo henyhëhápe angaipa. ¡Upéva mba’e poräiteve! Upéva Ñandejára oipota. Ko’ágä he’i: *“Upéicha ojapo, ikatu haguä ñande jajapo tekojojápe pe tembiapoukapy.”*

Upe tembiapo Espíritu Santo ojapo, Ha’e ñane pytyvö ñane ñe’ërendu haguä ley ojerureháicha, ndaikatúigui ley omoheñói upe ñe’ërendu. Espíritu Santo ome’ë pu’aka, peteïteï ñande jaiporavova’erä. Pe angaipa, he’i ko’ápe nda’ipu’akamo’ävéima ñande rehe. Mba’e poräitevéva niko ko mba’e, ajépa?

Jahechakuaa ko’ápe jajuhu ñorairö pyahu. Ñande niko ndaikatúi ñamoñepyrü ñorairö. Ha’e Espíritu Santo oñemoïva to’o kangýre. Ehendumi mba’épa he’i versículo 5pe:

Romanos 8:5 “...umi oikóva Espíritu rehe katu, ojepy’apy Espíritu reheguáre.”

Upéva niko he’ikuri Jesucristo amo San Juan, capítulo 3, versículo 6pe, he’irö guare: *“Maymáva yvypóra niko ituvakuéragui.”* Katuete ha’éta to’o kangy. Ñandejára noguenohëi to’o kangy. Ha’e ome’ë mba’e pyahu. Juan capítulo 3, versículo 6 pahápe he’i: *“ha hi’ánga oikove pyahu jey Ñandejára Espíritu rupi.”* Kóva ha’e ambue mba’e.

Jaguereko ñane renondépe ko’ágä, ñorairö pyahu. Ndaha’evéima creyente naturaleza pyahu oñeha’äva ipu’aka angaipáre hetépe, uvei ha’e Espíritu Santo oñorairöva pe naturaleza tuja kóntrape.

Peteï mitä ojevy hógape mbo’ehaógui, peichahágui ojejuhu peteïva umi mitärusu py’ÿinte ombyepotíva mitä michïvéva chuguipe ndive. Ndaipóri mba’eve pe mitä michïva ikatúva ojapo, pe mitärusu “tuichavéva” ipojáigui hese ha ombyepoti chupe oipotaháicha. Upéi,

ohecha iñermáno tuichavévape oúva oipytyvö haguäicha chupe. Upépe iñambue opaite mba'e, pe mitä michïva oñeñandu poräve ha ikatúma ojei upe oïvaihágui, opáta ñeinupä.

Angirü che rendúva, maymáva ojeroviáva Cristo rehe oguereko ijykére Espíritu Santope oipytyvö haguä chupe teko ro'o kangýgui, ko tembiasápe ha'éva pe "mitärusu." Che ndaikatúi che pu'aka to'o kangy rehe. Upéva aikumbýkuri ymaite. Upévare, ahejava'erä ojapo upéva upe ikatúva ojapo. Ha'e niko Espíritu Santo oïva maymáva creyente retepýpe. Ha'e ojapose.

Pablo oñe'ë ñandéve ko'ápe moköichagua jeikove rehe, tuichaite ojoavýva ojoehe. Ndaipóri ambue mba'e peichaite peve ojoavýva ko'ä moköi tekovégui. Umi oikóva teko ro'o kangy oipotaháicha, upéva pe hombre natural. Efesios, capítulo 2, versículo 1 al 3pe, Pablo he'i kóicha: *"Yma niko peë pemanova'ekue, tembiapo vai ha angaipa poguýpe. Peikova'ekue opa yvypóra heko añáva oikoháicha, ha pejapo pe espíritu aña ruvicha yvytúre oikóva oipotaháicha, ha oguerekóva ipoguýpe umi Ñandejárape ohenduse'ÿvape. Ha umívaicha niko opavavete jaikova'ekue ymave. Jaikova'ekue jaikoseháicha ha jajapo umi mba'e vai ñane akäme jarekóva. Upévare, Ñandejára ñanenupä pochyva'erämo'ä, ñane rembiapo vaikue ojerureháicha, ambuére ojapo haguéicha."*

Péicha ñande ñaimeva'ekue jaguereko mboyve pe salvación. Ha teko ro'o kangy omba'apo avei apytu'üme. Colosenses, capítulo 1, versículo 21pe, Pablo he'i kóicha: *"Peë va'ekue yma tetä mombyrygua ipy'apýpe ija'e'ÿva Ñandejárare, opa mba'e vai pejapóvare. Ha ko'ágä Cristo penemoingo porä jey."* Kóva ohupyty máva retepy oïháicha ha oïva mombyry Ñandejáragui. Ha 1ra. Corintios, capítulo 2, versículo 14pe, he'I kóicha: *"Umi oikuaa'ÿva espíritu reheguáva, ndoikuaaséi mba'eve Ñandejára Espíritu reheguávagui, chupekuéra guarä výro reíva. Ha upéicha avei katu ndaikatúi oikuaa, umíva niko mba'e ojehechava'erä espíritu reheguáva reheve mante."*

Ko'äichagua gente oheka, oñorairö, ha omoï jepe ikorasö to'o reko kangy reheguávape.

Ha upéicha oiko, upekuévo ojehechakuaa teko ro'o kangy rembiapo. Nde ikatu remoñe'ë Gálatas, capítulo 5, versículo 19 ha 20pe. Upéva aty vai. Colosenses 3:8pe he'i ha'eha: *"pochy, pe mba'e andu rei, ñaña, jeja'o ha ñe'ë tie'ÿ."* Jesucristo he'iva'ekue jajuhu San Mateo, capítulo 15, versículo 19pe: *"Ñande py'apýgui osë mba'e ivaíva, jejuka, ñemyakäratï, teko vai, monad, japu, ha ñe'ë rei ñande rapicháre."* Mba'e vaiete niko, upeichavéramo jepe jahechakuaava'erä Ñandejára ra'y oguerekoha ipype pe naturaleza adámica. Jaiko teko ro'o kangýpe guarä he'ise ñehundi ha mano. Ni peteï ha'éva Ñandejára ra'y ikatu ovy'a oikóvo teko ro'o kangy he'iháicha. Pe hijo pródigo ikatu oike chikérope, ha katu, ndovy'amo'äi opytärö upépe. Katuete osëva'erä upégui ha ojevyva'erä itúva rendápe.

Ambueichagua gente niko umi onase pyahu jeyva'ekue, oguereko salvación, henyhë Ñandejára Espíritu Sántogui, ha'ekuéra ohayhu Ñandejára mba'éva guive. Apóstol Pablo he'i Colosenses, capítulo 3, versículo 1 ha 2pe kóicha: *"Aipórö, peëme niko peñemoingove jey Cristo rupi, peheka umi mba'e yvága reheguáva, pe Cristo oguapyhápe Ñandejára akatúape. Pejepy'amongeta umi mba'e yvága peguáre, ani yvypeguáre."* Tenondeve Colosenses, capítulo 3, versículo 12 ha 13pe, apóstol Pablo he'ive mba'éichapa oikova'erä peteï ojeroviáva Cristo rehe ha he'i: *"Ñandejára pende rayhu ha pende poravo peëme peiko haguä imba'évarö. Peñemonde poriahurereko ha py'a poräme, jejapo'ÿ, teko pochy'ÿ ha ñeha'arö kuaápe. Pejegueropu'aka ha peheja rei ojupe oimérö ipochýva ambuére. Ñandejára oheja rei haguéicha peëme, peheja rei avei peë."* Ko'ä mba'e niko iporäite ñamoñe'ë upépe ¡péicha avei iporäite! Ñandejára ra'y ohekava'erä ko'ä mba'e. Ñane ñeha'ä rupi ndaikatúi jahupyty. Jahupyty, jahejávo Ñandejára Espíritu Santo omba'apo ñande rekovépe. Jahechamína mba'épa he'i ko'ágä Pablo Romanos capítulo 8, versículo 6pe:

Romanos 8:6 "...Jepy'apy Espíritu rehegua katu, oporogueraha jeikove ha py'aguapýpe."

Temimo'ä to'o kangy rehegua niko *"mano."* Upéva he'ise reimeha mombyry Ñandejára ndive jeiko porägui. Ha *"to'o ha'e mano,"* ko'ápe. Espíritu Santo, katu oiko creyentepe ha ome'ë chupe tekove ha py'aguapy. Jahechakuaa ko'ápe *"mano"* he'iseha ñaime mombyry

Ñandejáragui ha opaite mba'e chuguiguávagui.

Ñandejára Jesucristo he'íkuri apóstol Pedrope oïramo guare hikuái aposento altope, amo San Juan, capítulo 13, versículo 8pe: *"Ndajohéiramo ndéve nde py, mba'eve ndereguerekomo'ävéima che ndive."* Ñande japeka jave, angirü che rendúva, tekotevë ñamombe'u ñane rembiapo vai jaiko porä jey haguä Ñandejára ndive. Ko'ápe pe ñe'ë *"tekove"*, oñe'ë jegueraha poräite rehe. Máva oï porä ha oipurupaite katupyry orekóva guive. ¡Ha! Iporäitéta jaikóramo pe*"tekove"* pyahu he'iháicha opaite mba'épe.

Pe ñe'ë *"py'aguapy,"* he'ise nde ikatuha reguereko tranquilidad ha jeiko porä umi mba'e rehasávare ha rehasátavare tenondeve. Angirü che rendúva, ñande ñaikotevë ñaime tenda oïháp*e "py'aguapy."* Jajevy ko'ágä ha ñamoñe'ë Romanos capítulo 8, versículo 7 ha 8:

Romanos 8:7-8 "…yvypóra reko kangýre oikóva ndaikatúi ombohorývo Ñandejárape."

Ñande jaguereko pe naturaleza tuja, ko naturaleza tuja, ha'ete peteï ateo spiritual vaicha. Upéva, roguerovia ore, ohundi oimeraëichagua teoría kuimba'e orekóva ipype, upéva ha'e Ñandejárape jeheka. Angirü che rendúva, añetehápe yvypóra ha'e Ñandejára enemigo.

Ha péicha japytáta ko'ápe, opáguima ñande aravo. Ñakontinuáta Ñandejára pytyvö rupive pe programa oútavape. Jajojuhu jey peve. ¡Ñandejára tanderovasa akóinte!